

1.1 ව්‍යවහාර කළ මතය

සි/ස සතොස ඉදිකිරීම් හා ඉංජිනේරු (පුද්ගලික) සමාගමේ (සමාගම) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලාභ අලාභ සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය , හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 මතය විශ්වාසය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය විශ්වාසය කරනු ලැබේ.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක්

නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති විය හැකි බවට අපේක්ෂා කෙරේ .

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නා වූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ.වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදු වන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබාගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ.කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,

- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
(i) 2012 දෙසැම්බර් 17 සිට 2018 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලය සඳහා ලද රු. 4,633,891 ක ඇමතුම් තැන්පතු මත පොලී ආදායම සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ පොලී ආදායම ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ලාභය එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබූ අතර 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට රඳවාගත් ඉපයීම් එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	ඔබ විසින් යොමු කර ඇති ගැටළු පරීක්ෂා කර ඉදිරි වසර සඳහා ගිණුම් සැකසීමේදී නිවැරදි කරනු ලැබේ.		පෙර වර්ෂ සඳහා ලද ආදායම සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම ලෙස ගිණුම්ගත නොකළ යුතුය .
(ii) විගණනය විසින් කරන ලද ගණනය කිරීම අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද රු. 6,337,156 ක් වුවද, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල එය රු. 6,577,246 ක් ලෙස දක්වා තිබුණි. එබැවින් රු.240,090 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	-එම-		වියදම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(iii) ණයහිමියෙකුට ගෙවන ලද රු. 4,869,066 ක මුදලක් සිසිලන සඳහා අත්තිකාරම් ගිණුමට වැරදි ලෙස හර කර තිබුණි. එබැවින් වෙළඳ ණය හිමියන්ගේ ශේෂය සහ සිසිලන සඳහා අත්තිකාරම් ශේෂය එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	-එම-		ගෙවීම් අදාළ ගිණුමට ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(iv) CWE 413 අංක දරන ඉන්වොයිස් පත්‍රය මගින් මිලදී ගත් සිසිලන යන්ත්‍ර	-එම-		සත්‍ය වශයෙන්ම මිලදී ගැනීමක් සිදු

සඳහා ගෙවිය යුතු මුදලක් ලෙස රු.334,000 ක් ණයහිමියෙකුට ගෙවා තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, එම ඉන්වොයිස් අංකය යටතේ එවැනි මිලදී ගැනීමක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සිදු කර තිබුණු බව තහවුරු නොවීය.

කර ඇති බව තහවුරු කර ගැනීමෙන් පසුව ගෙවීම් කළ යුතුය.

(v) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට වෙළඳ ණය හිමි ශේෂය තුළ ඇතුළත් සෘණ ශේෂ හේතුවෙන් වෙළඳ ණය හිමියන් රුපියල් 1, 036,479 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

-එම-

සෘණ ශේෂයන් ලෙස දැක්වෙන ණයහිමි ශේෂයන් විශ්ලේෂණය කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි ශේෂයන් දැක්විය යුතුය.

1.5.2 අවිනිශ්චිත ගිණුම්

අයිතමය	වටිනාකම රු..	අවිනිශ්චිතව පැවති කාලය	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
බැංකු ශේෂය	278,519	අවුරුදු 3ක් සහ මාස 8 ක්	ඔබ විසින් යොමු කර ඇති ගැටළු පරීක්ෂා කර ඉදිරි වසර සඳහා ගිණුම් සැකසීමේදී නිවැරදි කරනු ලැබේ.		නොසැසඳූ වෙනස්කම් නිරවුල් කළ යුතුය.

1.5.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල රු.	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) ආදායම්	308,162,492	ඉන්වොයිසි, ඉදිකිරීම් ලේඛනය, ප්‍රමාණ බිල්පත්, කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම් සහ කළ වැඩ වාර්තා	ඔබ විසින් යොමු කර ඇති ගැටළු පරීක්ෂා කර ඉදිරි වසර සඳහා ගිණුම් සැකසීමේදී නිවැරදි කරනු ලැබේ.	වටිනාකම තහවුරු කිරීම සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි පවත්වා ගත යුතුය.
(ii) වියදම්	234,998,466	ඉන්වොයිසි,	-එම-	-එම-

(iii)	ගෙවිය යුතු ශේෂ	274,074,671	ඉන්වොයිසි, කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම් සහ කළ වැඩ වාර්තා	-එම-	-එම-
(iv)	ලැබිය යුතු ශේෂ	258,476,325	ගෙවීම් වවුචර් සහ ඉන්වොයිසි	-එම-	-එම-

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ශේෂ

1.6.1 ලැබිය යුතු ශේෂ

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
-----------------	------------------------	-------	----------

<p>2016 වර්ෂයේ සිට ඉදිරියට ගෙන එන ලද රු. 4,818,061 ක් වූ ලැබිය යුතු ශේෂයන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>ඔබ විසින් යොමු කර ගැටළු පරීක්ෂා කර සඳහා ගිණුම් සැකසීමේදී නිවැරදි කරනු ලැබේ.</p>	<p>ආදායම් අයකර ගැනීමට අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>ලැබිය යුතු ශේෂයන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
--	--	---	---

1.7 නීති රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක PED 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය			
i. 5.1 වගන්තිය	සමාගම විසින් 2012 වර්ෂයේ සිට සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කර නොතිබුණි	ඔබ විසින් යොමු කර ඇති ගැටළු පරීක්ෂා කර ඉදිරි වසර සඳහා ගිණුම් සැකසීමේදී නිවැරදි කරනු ලැබේ.	වක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව ක්‍රියා කළ යුතුය.
ii. 5.2.5 වගන්තිය	වාර්ෂික අයවැය සකස් කර රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව, මහා භාණ්ඩාගාරය සහ විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	-එම-	-එම-

iii.	7.4.1 වගන්තිය	සමාගම විසින් විගණන කමිටුවක් පිහිටුවා නොතිබුණි.	-එම-	-එම-
iv.	9.2 වගන්තිය	සමාගම සඳහා කාර්ය මණ්ඩල සංඛ්‍යා සකස් කර අනුමත කර නොතිබුණි.	-එම-	-එම-
(ආ)	2014 පෙබරවාරි 17 දිනැති අංක 01/2014 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය චක්‍රලේඛය	සමාගම විසින් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබුණි.	-එම-	-එම-

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සමාගමේ මෙහෙයුම් වලින් ලද ප්‍රතිඵලය රු. 570,924 ක ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අලාභය රු. 9,123,914 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 9,694,838 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. ශුද්ධ ආදායම රු. 9,206,343 කින් වැඩිවීම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි වර්ධනයට ප්‍රධාන හේතුව වී තිබුණි.